GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 62. BRASIOVU, 23|11 Augustu **1877.**

Resbelulu.

Brasiovu, in 22 Augustu.

Impatienti'a de a vedé odata decisa sórtea resbelului de facia, este destulu de mare in tóte partile. Cei ce citescu diuarie si astépta noutati interessante pe fiecare dî, uita de multe-ori, ca bataliile se castiga mai greu in campu, decatu in colónele unui diuariu. Abia au trecutu trei septemani, de candu avù locu ultim'a batalia dela Plevn'a. Resultatulu ei a fostu nefavorabilu armeloru russesci. Pierderile au fostu mari. Turcii desi nu au potutu se inainteze si se ié ofensiv'a, totusi au castigatu multu timpu pentru de a completá fortificatiunile infricosiate, cu care se incungiura la Plevn'a. Ar' fi fostu dér' mai cu nepotintia cá in façi'a acestei situatiuni grave militare, candu s'a vediutu necessitatea de a face o concentrare generala si a dirige pe campulu de lupta catu mai multe ajutórie, russii se rischeze, dupa douediecі dile abia, unu nou atacu asupr'a Plevnei.

Correspondintele nostru ne da in scrisórea s'a de mai la vale o icóna despre situatiunea presenta. Din espunerile sale se póte lesne intielege de ce russii nu se grabescu c'unu nou atacu asupra Plevnei. Scopulu armateloru chrestine pentru acuma este, nu de a jertfi mii de ómeni in façi'a taberei intarite din acelu orasiu, ci de a cautá se impedece impreunarea armateloru turcesci si se le incungiure pe aceste, taindule comunicatiunea cu Sofi'a, ceea ce in parte façia de corpulu lui Osman-pasi'a pare a le fi succesu cu ajutoriulu numerósei cavalerii russesci.

Nu este adeveratu ca ar' fi succesu lui Suleiman-pasi'a a trece Balcanii si a se uni cu Mehemet Ali. Chiaru din Constantinopolu se desminte acést'a scornitura turcofila. Suleiman-pasi'a se afla inca in partea sudica a passului dela Haimbughaz si n'a trecutu Balcanii decatu póte numai in visu. Va se dica turcii nu numai ca nu s'au impreunatu, dér' nu au inaintatu in nici o parte asia, incatu se amenintie seriosu positiunea ostiriloru russe. Russii se afla inca in passulu Sipc'a, de care turcii nu s'au potutu apropiá. Dér' turcii singuri marturisescu ca n'au de gandu a luá inca ofensiv'a si din partea russiloru se anuntia ca abiá preste alte doue septamani, dupa ce va fi sositu la façi'a locului si corpulu gardei imperiale, de a careia comandante s'a fostu numitu generalulu Gurko, se voru incepe seriosu operatiunile. Recomandamu dér' fia-caruia inainte de tóte patientia.

Relativu la missiunea armatei romane scrie unu correspondinte a lui „Allgemeine Zeitung“, ca acést'a armata va avé se apuce pe Osman-pasi'a dela spate si din cósta. Pentru aceea se se fi stramutatu cuartierulu generalu alu principelui Carolu deocamdata dela Poian'a la Caracal. Trupele romane se fie concentrate la orasiulu Corabi'a lenga Dunare, pe unde se va efectui séu s'a si efectuitu trecerea. Diversiunea romaniloru contra lui Osman-pasi'a 'lu va sili pe acest'a a tramite in contra loru unu corpu de celu puçinu 20,000, cari voru fi impiedecati asia de a luá parte la batali'a iminenta dela Plevn'a. Divisiunea a 4-a acuma sub comand'a colonelului Angelescu, care s'a asiediatu la riulu Vidu si a careia anteposturi se afla la Brislan si Riben, doue óre departare de Plevn'a, va avé missiunea a se impreuná catu mai iute cu cele 2 1/2 divisiuni de sub comand'a principelui Carolu. Este probabilu, dice mai departe acelu diuariu, ca parti din armat'a romana voru trece Dunarea si mai susu de Corabi'a, unde inca se prepara unu podu. Aceste trupe ar' avé dé scopu a taiá turciloru line'a de retragere spre fortareati'a Vidinului. Nu se astépta, cá turcii din Vidinu se faca vre-unu atacu, deórece sunt prea puçini, ca-ci tóte trupele ce se aflau in cetate au mersu se intarésca armat'a lui Osman-pasi'a s. c. l.

Telegrafulu anuntia o noua victoria a muntenegriniloru. Acesti'a au strabatutu in orasiulu Niksich si au luatu cu assaltu fortulu Tsudjevitz'a. Caderea fortaretii este iminenta. Pana acuma trebuie se fia gat'a si uniform'a noua care s'a disu ca 'si-o face principele Nichit'a pentru intrarea triumfala in Niksich.

Ministrulu Serbiei Ristici, care a fostu numitu ministru-presiedinte, se fi informatu pe agentii sei din afara intr'acolo, ca Serbi'a va se observe si de aci incolo o atitudine neutrala, si ca 'si-a mobilisatu militiele numai pentru aperarea frontiereloru. Vederemo! —

De pe campulu de resbelu.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Nicopoli, 4 Augustu st. v. . . . Eri din intemplare am datu de unu diuariu, in care se descrie spiritulu ce domnesce astadi intre unguri façia de resbelulu orientalu si din care am intielesu intre altele, ca prin Ungari'a si Transilvani'a se colportéza scirea, ca armat'a nóstra ar' fi fostu batuta de turci si aruncata din Nicopoli preste Dunare, lucru ce me face se ridu, ér' pe de alta parte 'mi aduce aminte de proverbiulu: „Flamundulu codri viséza.“ Spunetile acelora, cari nascocescu asemeni sciri minciunóse, ca acei turci, cari se dée armat'a romana peste Dunare, nu s'au nascutu inca.

Armat'a nóstra nu numai ca se gasesce in deplina senatate in Nicopoli, dér' sentinel'a ei „dorobantiu“ sta neclintita la pórt'a Plevnei, tienendu in respectu pe basibozucii lui Osman-pasi'a.

Ori catu de mari in aparentia ar' fi succesele turciloru, totusi adoratorii loru n'o se aiba placerea a vedé ostirile romane aruncate peste Dunare.

Acuma ne aflamu intr'o linisce complecta pe tóta line'a si trupele russe si romane petrecu timpulu numai cu pregatiri pentru marea dî, ce le-o prepara Plevn'a.

Nu me temu de succesulu acelei dîle nici nu me ingrigescu de sangele multu ce are se se verse, dér' ce me ingrigesce este, ca érn'a va se apuce ostirile inca pe aici. Suntemu deja in tómna si armatele chrestine sunt inca departe de tînt'a ce 'si-au pus'o, ca-ci ori-care ar' fi resultatulu marei batalii ce trebuie se aiba locu la Plevn'a, finitulu acestui resbelu inca este departe.

Cá se ve poteti formá o mica ideea despre orasiulu Plevn'a, care in dîlele din urma a facutu atat'a svonu si va mai face inca in resbelulu de façia, se vi'lu descriu aci in puçine cuvinte:

Plevn'a este unu orasiu deschisu cam de 8—9 mii locuitori asiediatu in valea Griviti'a, care da in riulu Vidu din apropierea despre vestu a orasiului. Dela luarea Nicopolei si pana acuma inaltimile ce incungiura Plevn'a, au fostu intarite de catra turci astfeliu, incatu orasiulu a devenitu nu cetate, ci o tabera intarita. Spre a se poté apropiá cineva de acésta tabera, trebuie se traverseze antaiu mai multe valcele situate parallelu cu frontulu ei, astfeliu ca asemenea miscare trebuie facuta in foculu inamicului, datu din bateriile si retransiamentele (siantiurile) construite dupa tóte sciintiele fortificatiunei in forma de galerii, mai bine dîsu de amphitheatru, incatu in ori-care parte ai incercá ataculu intimpini acelasiu frontu intaritu si acelasiu numeru si calibru de guri de tunu, care 'ti rînjesce in façia in modu despretiuitoriu.

Ce e dreptu, déca turcii sunt tari in cevasi, apoi acést'a este fortificarea, prin urmare defensiv'a. De aci nu numai se póte conchide, dér' domnesce chiaru o generala convictiune, ca ofensiv'a este partea cea mai slaba a loru, asia incatu soldatii turci odata derangiati séu dislocati din vizuinile loru, unde siedu ascunsi cu lad'a de cartusie lenga ei, pe cari le intrebuintiéza cu multa dibacia, sunt perduti. In casulu acesta lesne póte fi curatitu loculu de armate intregi turcesci, pe cari greu le mai poti intalni, ca-ci érasi trebuiesce multu timpu pana se fia in stare a se contrapune din nou.

Acést'a este propri'a arta a turciloru de a se bate, care se esplica prin faptulu, ca armat'a turca se compune in cea mai mare parte din trupe neregulate, care lipsite mai de totu de mediulócele de transportu 'si gramadescu la locuri bine alese tóta munitiunea si totu proviantulu possibilu, unde fortificanduse 'si astépta sórtea cu coranulu in mana. Odata positiunea perduta cu ea au perdutu si totu materialulu adunatu, pana si pantalonii si siervarii.

. . . Deocamdata inse sei mai lasamu se'si manence pilafulu in linisce, ca-ci cine scie déca mane séu poimane voru mai avé acést'a ocasiune.

Cetimu in „L'Orient“:

„Haïnkoi, 12 Aug. n. Dovéda ca turcii pórta unu resbelu de destructiune, de esterminatiune, e ca ei lovescu fora osebire in juni si betrani, in barbati si femei si le iau proprietatile. Asia ei ardu pe unde trecu recoltele, omóra vitele. Si acést'a o facu nu numai candu fugu d'inaintea inimicului — ceea ce ar' fi mai de intielesu — ci candu revinu si iau possessiunea unui locu de unde se retrage inimiculu. Asia au facutu ei in 60 sate din districtulu Eski-Zagrei. Au distrusu totu, case si proprietati, mobile si imobile, persóne si animale. In Carlovo, satu-tergu de 2000 locuitori, nu a mai remasu nici unulu in viétia.

Saïd-pasi'a din Cirpan, unulu din eroii cei tristi ai macelaririloru din anulu trecutu, a fostu pusu de catra autoritatile ottomane in capulu macelatoriloru din anulu acest'a. Elu 'si-au reinoitu bravurele c'unu rafinementu de crudelitate revoltatoriu. Semnalulu datu lasiloru sei soldati erá: „Violati femeile!“ Si nici nu se afla vr'una, care se nu fi suferitu acésta insulta. Fetele mai cu séma au fostu supuse unoru torturi, pe cari nici cea mai depravata imaginatiune nu le-ar' poté concepe. In fine le au omoritu; fiindu-ca tóte se terminá cu mórtea! Said-pasi'a avea sub comand'a s'a locotenenti demnu de elu; culegeti numele loru spre a le transmitte posteritatii; acesti'a sunt: Terfic-bey, Sadick-bey, Ackif-bey. — Terminu cu acést'a tema. Nici-odata nu voiu fi in stare a face unu tablou fidelu alu realitatii. Pén'a mea 'si are a s'a pudóre. Ganditive inse la orrorile cele mai revoltatórie: ele sunt de tóte dîlele in armat'a turcésca. . . .“

Sciri telegrafice. (Agenti'a „Havas“.) Constantinopolu, 18 Aug. st. n. Russii se mantienu la Sipk'a.—Phare du Bosphore cere guvernului se alunge pe calugarii rusi dela muntele Athosu si se restitue calugariloru greci monastirile dela Monte Santo.

Kiustendje, 18 Aug. st. n. Russii ocupa inca cetatea fórte linistiti. Nici o fortia turcésca n'a aparutu nici pre mare nici pre uscatu. Singuri, cativa cerchezi ratacescu prin vecinatate.

Têrnov'a 17 Augustu st. n. Armat'a russa ocupa o linia prea forte, care se intinde, fora intrerupere, pana la Sipk'a. Armat'a turcésca se tiene la distantia departata, fora se faca vreo demonstratiune. Nu se crede ca russii se reinoiésca ataculu prin fortia viua contra Plevnei. Planulu loru ar' fi de a blocá si a invelui positiunea. Proviziunile incepu a lipsi in armat'a lui Osman-pasi'a. —

Zimnicea, 19 Augustu n. La 15 turcii impinsera o recunóscere dela Plevn'a la Rusceniti'a, dér' trebuira se se retraga sub foculu artileriei russesci. La 16 nisce incaerari de ante-posturi neinsemnatóre avura locu lenga Rusciucu la Abasarbov'a si la Kadikeoï. Doue escadróne de cazaci inaintara pana la Cernavod'a si Yeni-Esmilu urmarindu si imprastiindu pe basi-buzuci si circassieni. Russii perdura 5 ómeni in acésta afacere. Totu la 16, patru companii russesci facura o recunóscere in directiunea Osman-bazarului. Dela Mirkoï soldatii russesci descoperira fortie turcesci considerabile. Ei trebuira se se retraga dupa ce perdura unu oficieru si 30 ómeni. Perderile totale ale corpului generalului Gurko, in operatiunile séle de dincolo de Balcani, se urca la 10 oficieri, 181 soldati ucisi, si la 23 oficieri si 709 soldati raniti. Legiunea bulgara a suferitu o perdere totala aproximativa de 22 oficieri si 600 soldati. Totulu este linistitu de partea Lovcei. Trupele russesci ocupa positiuni intre Selvi si Lovci'a.

Parisu, 19 Augustu n. Midhat-pasi'a a adressatu jurnalului „Desbaterile“ o scrisóre, unde dice ca n'a primitu dela sultanu nici o missiune

oficiala séu confidentiala si ca nu cugeta de catu de patriotismu. Elu adauge ca turcii de astadi nu ceru alt'a, de catu de a practicá libertatea la densii, de a fundá egalitatea politica, si a ameliorá administratiunea loru prin reforme serióse. Déca suntu victoriosi in resbelu, dupa cumu suntu dejá (!) si dupa cumu merita a fi (! ? !) turcii nu voru profitá de victoria, de catu pentru a incheiá o pace onorabila si a inaugurá o era noua. Unui resbelu de esterminatiune si de conchista, ei voru respunde printr'unu resbelu defensivu cu ori-ce pretiu. Singur'a pace ce respingu, este o pace falsa care ar' face positiunea politica si strategica a Russiei mai forte in privinti'a turciloru si care 'i-ar' deschide, intr'unu viitoriu mai multu séu mai puçinu aprópe, drumulu Constantinopolului.

Parisu, 19 Augustu n. Midhat nu crede se fia folositoriu turciloru de a trece dela unu resbelu defensivu la unu resbelu ofensivu. Interessulu loru pare a fi, a intari solidu positiunea loru si de a asteptá unu nou atacu din partea russiloru. Acestu atacu nu ar' poté fi departe. Midhat nu crede ca, in vederea conditiuniloru peninsulei balcanice, campani'a acestui anu se se póta prelungi mai departe de Septembre. Armat'a russa este dejá espusa la influentie nesalubre. Ea va vedea in curundu operatiunile séle superate de érna, care sosesce de odata prin acele parti. Oper'a militara va fi necessaru suspendata si póte terminata. Interventiunea diplomatica europeana se va produce naturalu.

Brasiovu, in 20 Augustu.

Aniversari'a dîlei de nascere a Majestatii Sale imperatului si regelui **Franciscu Iosifu I.** s'a serbatu si de astadata din partea intregei poplatiuni a Brasiovului cu pietate si cu solemnitatea indatinata. In presér'a si in dimineati'a dîlei de 18 Augustu a. c. music'a militara a traversatu cantandu stradele orasiului. Inainte de ameadiu a avutu locu celebrarea santei lithurgii atatu in bisericele romane catu si in ale celorulalte confessiuni. Inaintea bisericei catholice a fostu postatu regimentulu Nr. 2 de infanteria „Imperatulu Alessandru“ cu stégulu in mare parada, asemenea si o compania de honvedi. Dupace s'a datu la finitulu lithurgiei salvele obicinuite, trupele au defilatu inaintea comandantelui. La 2 óre postmeridiane a fostu prandiu mare festivu la otelulu „Nr. I“ datu in onórea dîlei de catra prefectulu comitatului Brasiovu dlu Iuliu de Szentiványi, la care au fostu invitate sommitatile militare si civile ale Brasiovului si alti barbati de distinctiune. —

Revist'a diuaristica. — Fói'a partitului domnitoriu prussianu „National-Zeitung“ din Berlinu aduce o correspondintia despre agitatiunile generalului Klapka si despre meetingurile maghiare, in care se dice intre altele:

„Ungurii se vede ca sunt atatu de orbiti, incatu credu, ca in Ungari'a n'ar' esistá decatu numai o opiniune publica ungurésca. Póte ca au dreptate din punctulu loru de vedere, fiindu-ca dualismulu le garantéza egemoni'a, inse despretiuirea celorlalte nationalitati póte se aiba urmari funeste asupr'a dualismului si parlamentarismului maghiaru. Dualismulu se póte pré usioru transformá intr'unu absolutismu nesuportabilu, déca maghiarii nu voru intrá pe o cale, care se'i duca la o intielegere cu celelalte nationalitati, si déca ei voru urmarí numai interessele loru, fora a tiene séma de interessele croatiloru, serbiloru si romaniloru. O aliantia a unguriloru cu turcii ar' insemná subjugarea cu forti'a a nationalitatiloru nemaghiare si ar' proclamá in Ungari'a permanenti'a resbelului civilu. Se speramu, ca barbatii de statu ai unguriloru voru cumpani bine impregiurarile inainte de a urmá o politica, care ar' reinnoi in Transilvani'a, Banatu si Croati'a scenele infioratórie dela 1848 si 1849, si cari séu ar' aduce in acele tieri unu guvernu militaru, séu ar' desfiintiá pentru totudéun'a statulu maghiaru. Astfeliu dér' politic'a dlui Klapka e periculósa pentru consolidarea statului maghiaru. Aceea politica nu s'ar' poté impune popóraloru din statulu maghiaru, de catu numai cu arm'a in mana; ér' pentru cá se se reguleze incurcaturile interne prin arme, n'are nimeni nevoia de unguri; pentru acést'a sunt altii aci, cari stau la panda si abia astépta se sosésca acelu momentu.“ —

Foi'a croata „**Primorac**“ respundiendu intr'unu articolu la amenintiarile unguriloru, dîce intre altele:

„Cu ce amenintia dealtmintrea domnii din Pest'a si cui amenintia ei? Se vina; noi suntemu gat'a a intrá in lupta cu intrég'a potere de statu ungara, care este deja gaurita in o suta locuri si acoperita cu rane. Ungurii sunt deja multu mai slabi, decatu se'si póta ei insisi ajutá la delaturarea releloru proprie, si cu tóte aceste ei cutéza inca a ne amenintiá, cu tóte ca nici vrabiile nu se mai temu de amenintiarile loru. Asteptati numai, domniloru dela Pest'a! Croatii ve voru trebui voue inca, croatii pe cari i-ati ofensatu atatu de nedreptu si sangerosu prin politic'a vóstra violatóre. Croatii inse voru sci se se rafuiésca cu voi!“

In **Zagrabi'a** a avutu locu o **adunare a granitieriloru croati**, la care au fostu de façia 169 de delegati din comunele granitiare. In adunarea acést'a grandiósa s'a luatu decisiunea cá dorintiele granitiei militare croate se se substérna in scrisu Majestatii Sale imperatului. Diurnalulu „Obzor“ publica punctele acestei representatiuni. Éccale: 1. Se protestéza intr'ens'a solemnelu contra proiectului pentru calea ferata granitiara elaboratu de Pechy. 2. Se róga de Majestatea S'a, cá se ordoneze impreunarea granitiei cu tiér'a-mama Croati'a. Fondulu de investitiune se se predé regimului croatu, deórece granitiarii sunt convinsi ca numai in modulu acest'a va fi asigurata averea loru. 3. Pana la impreunarea confinieloru cu tiér'a-mama se fia lasata in suspenso cestiunea calei ferate granitiare.

Representantii comuneloru granitiare au tramisu si o deputatiune la comandantulu-generalu M. L. baronu **Mollináry**, care se dîce ca a asiguratu pe deputatiune de bunavointi'a Majestatii Sale. Cu tóte aceste se asigura din partea diuarieloru regimului maghiaru, ca deputatiunea, pe care o voru tramite-o granitiarii la Majestatea S'a, nu va fi primita. Se scrie inse, ca cu tóte aceste voiescu se mérga toti cei 169 delegati ai comuneloru granitiarie in deputatiune la imperatulu la Vien'a séu la Ischl, spre ai asterne representatiunea susatinsa.

Irritatiunea organeloru maghiare contra acestei manifestatiuni a granitiariloru croati a ajunsu la culme. De candu se totu traganescé acuma regularea relatiuniloru granitiei militari si inca nici unu resultatu. Guvernulu maghiaru a crediutu ca va reusi a pune man'a pe pamentulu si averea granitiariloru, dér' i-se contrapunu pedeci amu poté dice mai neinlaturabile. Granitiarii nu voiescu nicidecumu se incrédia averea loru in manile regimelui maghiaru.

Drumulu feratu voiescu se fia construitu asia cá se se póta folosi de elu granitiarii in esploatarea paduriloru de cari suntu bogati, ér' nu asia cá se profite din acelu drumu, cum s'a mai intemplatu, toti ceilalti numai acei'a pentru care se face, nimicu. Ungurii invinovatiescu pe comandantele Mollinary, ca densulu ar' fi urdîtoriulu tuturoru agitatiuniloru din granitia, lu facu respunsabilu pentru tóte adunarile si pentru tóte cuventarile cate se tienu in aceste adunari in contra regimelui maghiaru. De unu timpu incóce 'si dau silintie mari de alu departá din postulu seu, dér' pana astadi nu le-a succesu acést'a. Nóua ni se pare, ca br. Mollináry are numai o singura slabitiune, aceea adeca de a fi dreptu si façia de dorintiele poporului si nu numai façia de pretensiunile celoru dela guvernu. Dealtmintrea br. Mollináry este unu ageru diplomatu si scie se se pórte asia, incatu se nu i se póta imputá nici o partialitate. Despre cestiunea importanta a granitiei militare ni se va dá inse ocasiune a vorbi mai de multe-ori.

Dev'a, in lun'a lui Cuptoriu 1877.

Precandu domnii de susu petrecu dile de recreatiune pe la domeniele loru dela Gestu si de pre aiurea, pre atunci noi pigmeii de josu din lumea practica si reale gustamu fructele amari ale multoru opere nefericite, seversîte de acei domni „fericitori de popóre“ si „organisatori de tiéra.“ — Cunoscutu este, ca comitatulu nostru alu Uniadórei, in urm'a legei despre nou'a impartire territoriale in Transilvani'a, intrunesce astadi in sine elemente, parti constitutive din cinci municipie vechi, adeca atatea elemente, cate se receru spre a completá o confusiune piramidala, in vêrfulu careia sta in totu casulu acea abnormitate, ca in unulu si acelasiu municipiu avemu doue ronduri de legi positive, atatu pre terenulu administrativu, catu si pre celu judiciariu. Zarandanii annectati aici stau sub legea electorale din Ungari'a, éra noi cestia-lalti sub cea transilvana; in Zarandu compilatiunile civili si penali ungurescì, la noi dreptulu civilu si penalu austriacu. Apoi afara de acést'a se mai adauge si usulu diferitu in cele cinci parti diferite ale municipiului, precumu in fostulu scaunu alu Orastiei si in cetatile foste libere regesci Uniadór'a si Hatiegu.

Causele de processu din Zarandu ajunse in stadiu de appellu se pórta atatu pe la Tèrgulu Muresiului, catu si pre la Budapest'a; colo se respingu din causa ca suntu desbatute dupa legile ungurescì, aici din motivu, ca Zarandulu e contopitu cu Uniadór'a transilvana. In asemeni impregiurari de multe ori 'mi vine si mie se intrebu cu unu corespondinte alu dvóstra: „Justitia unde esti, unde se te cautu?“

De asemeni anomalie ne bucuramu si pe terenulu scolaru si bisericescu. Inspectorulu de scóle din acestu comitatu, alu carui nume vi este si dvóstra in viua memoria, esercita o ingerintia nemarginita in afacerile scóleloru nóstre confessionali. Denuntia si persecuta cu scopu, cá se ne prefaca scólele confessionali in scóle comunali preste totu, spre a le provedé apoi cu docenti maghiari. Despre acést'a voiu vorbí inse la alta ocasiune, ca-ci voiu se premitu aici in scurte lineamente o descriere a minunatei administratiuni publice de pre la noi.

Nu voiu se me atingu de persón'a si calitatile cele bune ale noului prefectu, inse atata nu potu trece cu vederea, ca pre catu de mari ne-au fostu sperantiele puse in densulu, pre atatu de amara ne este si desamagirea. — Mai de insemnatu este inse dlu vice-comite, care a ajunsu cá prin minune la acestu oficiu si de aceea si face minuni de administratiune asiatica. Am date la mana, unde dsa in caus'a sa propria, cá foru alu duoilea, a decisu cu consciintia curata in favorulu seu, cu tóte ca lumei 'i place a crede, ca contrariulu seu a fostu in dreptu. — Apoi asiá numitele cause de prevaricatiune sunt cele mai placute domniloru nostri, ca-ci aici vine tat'a fórte desu in positiunea placuta de a aprobá decisiunea fiiului seu si a infundá in arestu multime de tierani, cu ajutoriulu caror'a apoi domnii nostri 'si zidescu case, ca-ci au lucratori eftini.

Despre activitatea asiánumitului comitetu administrativu voiu se atingu numai atata, ca ori-ce activitate ar' desvoltá, este de prisosu si fora intielesu, pentru-ca insasi institutiunea este fora intielesu; astadi o condamna si o afla fora valóre chiaru si cei mai neconditionati aderinti ai ei. Numai urdîtoriulu ei nu vrè inca se véda si créda, ca ce fetu monstruosu a creatu.

Adunari municipali generali inca amu avutu in timpulu din urma, inse membrii romani, vediendu ca nu se respecta nici chiaru vitregile legi ungurescì in vigóre, s'au cam absentatu. La adunarea ultima inse totusi au fostu si ei mai bine representati, si credu ca dlu vice-comite studiéza chiaru si astadi, ca ce se respunda la o interpellare ce i-a facutu dlu Sigismundu Borlea.

La calcaiulu acestei corespondintie 'mi permitu a ve comunicá si unele intemplari de pe aici de alta natura. In tempulu din urma directorulu scóleloru de aici, unu piaristu cum e slovaculu mai voinicu, si cu unu professoru dela aceste scóle reale se adressara catra publiculu maghiaru cu unu appellu caldurosu, cá se contribuie pentru „infiintiarea unui fondu, din care se se dè ajutórie studentiloru lipsiti dela scólele reali din Dev'a.“ Inse appellulu facutu sub acésta firma n'a aretatu nici unu resultatu. Pentru aceea s'a plamaditu unu planu mai rentabilu, o firma mai atragatória. S'a facutu deci unu nou appellu la contribuire pentru „**maghiarii romanisati din Uniadór'a.**“ Totu-odata unu teneru din acestu municipiu, cu numele Szatmáry Gyuricza, diurnalstu in Pest'a, tienù acolo o conferintia in acestu obiectu; de aici se alarmà tóta lumea maghiara si toti grabira a-si dá denariulu pentru mantuirea celoru 15 mii suflete din ghiarele romanismului. Sub acésta firma noua se incassara frumóse sume de bani, inse contribuentii nici pana astadi nu sciu, ca sunt pacaliti, ca banii loru, dati pentru salvarea unguriloru romanisati, cari nu esistu nicairi, se folosescu spre scopulu ajutorarei scolariloru lipsiti din Dev'a. Acésta e frumósa pacalitura, inse scopulu e santu, dicu ei, si apoi mediulócele trebuie se fia ertate. Asiu dorì inse se sciu, déca guvernulu are cunóscintia despre constituirea comitetului, care aduna bani sub acésta firma, precum are cunoscintia despre infiintiarea comiteteloru dameloru romane. Inse ce mai dorescu eu asia ceva, candu legile la noi suntu facute numai in favorulu unguriloru, éra nu si pentru romani. O deslucire inse totu speru se capetu dela loculu competinte in acestu respectu, pentru ca in favorulu fondului pentru ajutórarea studentiloru lipsiti au contribuitu si romani.

Nu credu se ve spunu unu lucru neindatenatu si neasteptatu, candu venu a ve notificá si aceea, ca patriotii cei mari, cari manca patriotismulu cu lingur'a, ambla in ruptulu capului dupa proclamatiuni romanesci si facu investigatiuni chiaru pe la bietii

preparandi romani. De buna séma se temu de umbr'a loru propria.

Despre organulu inspectorului scolaru Réthy, care a aparutu in ominós'a luna a lui Aprile sub titlulu „Hunyad" si sub redactiunea advocatului Holaki Imre, am vediutu ca aveti cunoscintia. Observu inse, ca acésta fóia n'are alta chiamare, decatu de a insultá si calomniá, inse fiindu mai pe diosu de ori-ce critica, nu voiu se me ocupu cu ea. Cassiu.

Orade'a-mare, 15 Augustu n.

Ve rogamu domniloru dela Gazeta, cá pre candu dati informatiuni dese si amerunte despre faptele bellice din Bulgari'a, se pastrati locu si pentru alte lupte numite „de ale lui Darwin" de aici din patri'a nóstra, cu atatu mai virtosu, ca acestea suntu uneori multu mai periculóse decatu cele declarate pe façia si portate cu arme fisice. Amu ajunsu la atata, incatu pe la noi chiaru si falsificarea culturei, insielatiunile cele mai miserabile, si minciunile se considera de arme legitime in lupt'a pentru esistentia. Una din luptele cele mai inversiuuate si potu dice, mai desperate pentru esistentia, curge pe terrenulu educatiunei nationale genetice, si religióse. Celu care se va perde in acést'a lupta, perdutu va fi. Pentru-cá lectorii dv. se cunósca, cumu luptamu noi in Ungari'a pe acestu terrenu, ar' fi de lipsa, cá se vi-se comunice date authentice catu se póte mai numeróse despre starea scóleloru romanesci, cá se se védia, pana in catu mai merita acelea numele de romanesci de aici pana la M. Sigetu. Eu nu me aflu in stare se ve facu acésta placere, séu dóra neplacere. Asia me voiu margini numai la unele impartasiri, despre care suntu mai bine informatu.

In Nr. 58 alu Gazetei dv. ati specificatu studiele romanesci care se propunu de catra uniculu professoru romanescu (persecutatu si acela vrasmasiesce) la universitatea dela Clusiu. Este necessariu si dreptu, cá se cunóscemu si studiele romanesci, propuse de uniculu professoru Alessandru Romanu la universitatea dela B.-Pest'a. Acelea suntu: 1) Istori'a limbei romane, pe septemana, 2 óre. 2) Elementele limbei romane, 1 óra. 3) Derivatiunea si compositiunea cuventeloru, 1 óra. 4) Opurile istorice ale lui Dim. Cantemiru, 1 óra. 5) Istori'a literaturei bisericesci dela 1577 incóce, 1 óra. 6) Parallela intre limb'a romanésca si cea italiana, 1 óra. — Acestea studie s'au propusu in decursulu aniloru 1875 et 6 de catra susu numitulu domnu professoru. Veti intrebá, cati studenti au ascultatu acelea collegie interessante. Permite-ti-mi cá se ve remanu datoriu cu respunsulu. —

Am d'inainte programulu gimnasiului romanescu dela Beiusiu imprumutatu dela unu studente gimnasistu. Acela pórta in fruntea sa titlulu maghiaru: Értesitvény a belényesi gör-cath. Főgymnasiumrol 1876—7-re, dupa care urmédia celu romanescu in traductiune asia: Reportu despre gimnasiulu sup. gr.-cath. de Beiusiu pentru anulu scol. 1876—7. Edatu de Petru Mihutiu directoru, Orade'a-mare, cu tipariulu lui Ludovicu Hollósy 1877. 8-vu mare, pag. 56. La programulu acest'a s'ar' poté face multe observatiuni fórte necessarie dupa mine; déra me temu ca nu le veti dá locu la tóte; de aceea me restringu numai la unele.

Precumu vedeti, programulu se tipari in Orade'a, si s'au strecuratu in elu multime mare de erorri tipografici, mai alesu in fragmentele publicate din Eneida, tradusa odinióra de renumitulu advocatu si poetu Aronu dela Sibiiu, alu carui manuscriptu dd. professori 'lu aflara deunadi in bibliotec'a gimnasiului. De altumentrea asemenandu eu cam fugitivu traductiunea cu testulu latinu, am aflatu ca traductorulu a respectatu essenti'a, déra a sacrificatu multu, cá se-i ésa versurile romanesci. Limb'a e destulu de pura pentru acelea timpuri, in catu póte rivalisá cu ceea ce se scrie in dilele nóstre la Sibiiu dupa 72 de ani! Istoriculu ce se face acelui manuscriptu de catra dn. professoru T. Rosiu, e scrisu in limba neteda si bine intielésa, care-i face onóre. Nu este asia cu articlulu pusu la loculu antaiu in programu si titulatu: Pareri despre propunerea limbeloru straine, de professorulu Ioanu Buteanu. Materi'a in sine este alésa bine si dedusa cu aceea cunoscintia practica, ce 'si castiga ori-ce professoru zelosu in cursulu aniloru de servitiu. Déra limb'a? Cetindu acelu articlu, este fórte anevoia a decide, déca elu este numai tradusu din ungaresce si inca cam de urgentia, séu de este originalu. Nu cumva scriitoriulu e unulu din acei individi romani, de altumentrea fórte bravi, inse atatu de nefericiti, ca ei apucasera se invetie unguresce inainte de limb'a materna romanésca si multu mai bine decatu pe acésta, de unde vine, ca ei in etatea matora cugeta unguresce, adeca seri'a ideiloru in creerii loru e ungurésca, fraseologi'a totu asia, de aceea ei voindu a scrie romanesce, scriu totu numai unguresce cu vocabule romanesci, din care causa audiulu genuinu romanescu nu póte se sufere asemenea scrieri, precumu fuge si de cele germanisate, ca-ci i se paru tóte, fia chiaru originali, numai cá nesce traductiuni facute de claca; de aici apoi asprele si necrutiatóriele critice ale moldavoromaniloru asupra totu ce se scrie dincóce de Carpati. Ei nu vréu se scie care este sórtea educatiunei romaniloru ungureni si ardeleni, ci pretendu, ca déca se dau si se profitéza de romani, se-si invetie limb'a perfectu, se citésca neincetatu scrieri romanesci, de care esu pe fiacare anu multime.

In planulu de invetiamentu ce se publica in programulu dela Beiusiu, nu se spune care este limb'a institutiunei; pe mine inse me asigurara studentii, ca Geografi'a si Istori'a se propune in tóte classele unguresce, din manuale unguresci, cu ce sporiu, nu ve potu spune, ca aci nu 'ti poti formá judecata dupa calculele respective. Limb'a maghiara incependu din a trei'a classe gimnasiale dela Beiusiu se propune, firesce cá limba oblIgata, esclusivu unguresce si pre catu sciu eu, se traduce prea puçinu in romanesce, séu déca se si traduce, natur'a limbei nóstre nu e respectata intru nimicu, ca-ci de ar' fi respectata, s'ar' cunósce la studenti. Pe ce cali misteriόse va fi ajunsu lucrulu asia departe, cá gimnasiulu confessionale romanescu din Beiusiu se devina in fapta gimnasiu ungurescu de statu, nu potu pricepe nici eu. Am disu „in fapta", ca dupa lege nu poté se se intemple lucrulu acest'a clandestinu. Unii voru se afle caus'a numai in servilismulu si indiferentismulu fora esemplu dela noi. Eu nu sciu ce se mai dicu, ca 'mi sta mintea pe locu ori-candu reflectezu la demersulu de aici alu afaceriloru nóstre.

Destulu atata, ca la noi a trecutu, cumu diceti dv., siórecele prin barb'a popii si acuma'si face drumu, éra romanii din acestea tienuturi au ajunsu cá se'si bata jocu de ei inca si serbii, dicundu-le ca le este rusîne de originea loru, ca sunt servili si fricosi, si mai multu: ca catholicismulu 'iar' fi adusu aici! —

Din tabell'a statistica dela pag. 52 a programului desu citatu, facuta dupa formulariulu ministeriale, nu afli relatiunile nationali, decatu luandu pe gr.-catholici si gr.-orientali cá romani. Mi se spune, ca dintre multele programe gimnasiali numai celu din Lugosiu si celu din Becicherecul-mare au pusu tabela de nationalitate, éra in celelalte se pastréza altu formulariu, asia, ca nu esci in stare se afli, care teneri de ce nationalitate sunt, de es. in Banatu si Voivodin'a, unde nici dupa nume nu te poti indreptá, din causa ca multime de romani au nume serbesci, cá se tacemu de terminatiunile ici, vici, eski, iski, viski etc. Totu asia merge si in comitatele amestecate romani cu ruteni de aceeasi confessiune. Mai cugeta si la necurmat'a maghiarisare a numeloru, apoi pas' de'ti castiga date sigure despre numerulu tenerimei scolastice romanesci.

In gimnasiulu din Beiusiu au fostu inscrisi pe an. scol. 1876/7 teneri 204. Din acestia morindu 2 si desertandu 25, au remasu 177, cari dupa confessiuni se impartu in 80 gr.-catholici, 80 gr.-orientali, 8 rom.-catholici, 4 reformati calviniani, 1 ev.-lutheranu, 4 israeliti. 26 au depusu examenulu de maturitate.

— Tare s'au turburatu apele Siloamului prin cele ce s'au publicatu de aici in Nrii 48 si 51 ai „Gazetei". Si cumu se nu se turbure, candu unele lucruri nu le sciuseramu nici noi, pana nu le vediuramu negru pe albu. Bine ati facutu; se se aléga odata la vreo parte, se scía lumea curatu si pe façia, mai suntemu noi cei din dieces'a Oradei romani curati gr.-catholici, séu bastardi maghiarisati si preparati a ne schimbá ritulu orientale cu celu rom.-catholicu. Adeveratu, bullele papali oprescu asemenea schimbari, déra legile tierei nu le oprescu. Atunci incai lumea romanésca séu mai dreptu, lumea cea mare neolatina din Europ'a va scí, ca nu mai are se tiena nici o séma de romanii din acestea parti ale Ungariei.

Atata inca sciti, ca metropolitulu dela Blasiu nu a fostu invitatu la aniversari'a secularia dela Orade'a, déra caus'a neinvitarei o cunósceti? Pecatu ca n'au spus'o incai „Osten" in interessantele revelatiuni din 22 Iuliu Nr. 29.

Preas. s'a domnulu episcopu alu nostru sufere greu de dorerea pitióreloru; impregiurarea cu atatu mai intristatória, déca reflectamu la etatea s'a neajunsa nici la 40 de ani.

Press'a hellena despre armat'a romana.

Cu tóte ca press'a hellena libera n'a incetatu de a scrie articole filo-romane dela inceputulu luptei si multu mai inainte, acumu inse suntemu fórte veseli pentru ca organulu democratu din Greci'a „Rhigas" reproducundu mai multe articole dupa „L'Indépendance Belge" „Romanulu" — „Reform'a" etc. comentéza astfeliu.

.... „Suntemu fórte veseli si felicitamu din anima pe Romani'a, pentru ca a desmintitu opiniunea defavorabila ce inamicii ei respandisera prin press'a straina contra armatei romane". „Suntemu legati cu acésta patria a lui Decebalu si a lui Mihaiu-Bravulu prin o serie intrégа de martiriuri si prin sperantiele unui viitoriu apropiatu! Simpathisamu catre unu poporu care a suferitu acelasiu jugu cá si noi, alu caruia sange de atatea ori s'a amestecatu cu sangele parintiloru nostri pe campulu gloriei, cu care avemu mai multe interesse comune si in mediuloculu caruia multe mii din ai nostri traiescu cá in o a dou'a patria; cu mare bucuria reportamu totu ceea ce demonstra ca acestu poporu frate este plinu de viétia, si prin consequentia, demnu de missiunea care prin positiunea sa geografica i se reserva la renascerea viitóre a orientului."

Si dupa ce reproduce unu articolu plinu de buna-vointia in privinti'a armatei romane, urmédia astfeliu: „Cá se damu lectoriloru nostri o ideea esacta a opiniunei ce domnesce astadi in Europ'a despre Romani'a, adaugemu la cele de mai susu despre armat'a romana si opiniunea unui barbatu seriosu asupra poporului romanu: „Romanulu inainte de tóte are unu caracteru dulce, este onestu si plinu de incredere, nu se iritéza, este ospitalieru si prudentu, binefacatoru si curatu, amabilu si bine voitoriu catra straini. Cele mai principale talente suntu la densulu, spiritulu positivu si perspicacitatea accentuata. Cu inlesnire invétia cele mai dificile limbi straine. Adese-ori se intempla baieti de 3, 5 ani vorbindu atatea limbi cati ani numera. Romanulu, de si se aclimatéza lesne in tieri straine, 'si iubesce inse patri'a cu devotamentu, si sufere multu dorulu ei, candu se gasesce departe de ea. Inaintea strainiloru, romanulu esclama cu mandria: Dâmbovitia apa dulce, cine bea nu se mai duce. Asemenea si canteculu lui Georgescu: Ratacescu in cali straine...."

„Si in adeveru multi straini s'au convinsu despre adeverulu acestei dicatóre revenindu de trei si de patru ori in Romani'a. Romanului, afara de iubirea-i catra patria, nu-i lipsesce nici curagiu, nici barbatia fiindu tare iubitoru alu regulei si disciplinei; de aceea devine soldatu bravu si folositoriu." Acestea le publicamu cá si poporulu hellenu se cunósca mai bine pe aceia cu cari va se cooperedie si va se se lupte impreuna in viitoriu pe campulu progressului, spre renascerea mai grabnica si mai radicala a Orientului."

Credemu ca atatu press'a libera si independenta din Romani'a dunaréna catu si cea transcarpathina va publicá acestu articolu alu diariului „Rhigas" spre o mai strensa legatura a ambeloru natiuni.

(„Reform'a") Th. A. Paschides.

Noutati diverse.

— (Scandalu turcescu la diu'a nascerii Majestatii Sale.) Ni se scrie din Alb'a-Iuli'a 18 Augustu a. c.: Adi e diu'a de nascere a iubitului nostru monarchu Franciscu Iosifu. Intregu poporulu romanu din monarchi'a nóstra la numele Majestatii Sale a imperatului si acumu 'si redica palari'a cu pietate, fiindu-ca scia, ca binele numai dela Elu 'lu póte asteptá, ca-ci Elu se interesséza de binele tuturoru popóraloru. Simtiemintе patriotice si sacre sunt déra acele, care 'lu léga pe romanu cu iubire de monarchulu seu. Inse chiar' si in simtiemintele aceste patriotice si sacre manifestate cu ocasiunea dîlei de astadi romanulu fù lovitu de nesce mani — basibozuce. Se vedemu numai cumu. In totu anulu, in presér'a dîlei de nascere a Majestatii Sale, candu orasiulu intregu se illuminéza, se adunau si romanii inaintea casei magistratuale, unde intru insemnetatea dîlei se intoná prin orchestrulu orasianu imnulu imperatescu si de unde privea lumea la ferestrile catului primu impodobite cu transparente ce representau portretulu Majestatii Sale. Asia si eri, in presér'a acestei dîle festive se adunara romanii inaintea casei magistratuale. Inse ce se auda si ce se véda ei aci? Unu toastu in senatatea domnitoriului si a Ungariei redicatu de vizitiulu unui birjariu jidanu trebuira se auda, si in loculu transparenteloru ce representau portretulu Majestatii Sale a pré bunului monarchu trebuira se véda nesce sfinti unguresci, ambii cu semiluni mari deasupra capeteloru loru. Indignatiunea a fostu generala la romani cá si la toti acei cetatiani, cari sunt patrioti adeverati si

n'au placere de a se numí frati ai basibozuciloru. Adi demanétia, voindu a me convinge, ca óre eri séra nu m'a insielatu vederea ochiloru in ceea ce am vediutu, éra m'am infaçiosiatu inaintea casei comunale, inse sfintii semilunatici disparusera deja din ferestri, si in loculu loru vediui numai f e r e s t r i l e s p a r t e, negresitu de pietri aruncate in aceea-si nópte de nesce mani necunoscute. Éca ce scandaluri sunt in stare a provocá la o di festiva a pré iubitului nostru monarchu nesce ómeni nesocotiti cu frivolitatile loru semilunatice.

— (I n c e n d i u m a r e i n O h a b'a d e p é t r a.) Primimu urmatórea correspondintia din Riualbu: Diu'a de 15 Augustu a. c. fù pentru comun'a „Ohab'a de pétra" plina de plangere si tanguire. Pe la 11 óre a. m. se aprinse o casa si pana la 1 óra p. m. se prefacura in cenusia 15 case cu tóte cladirile economice precumu si cerealele cari erau dejá tóte adunate de pe campu; afara de acele la multi le mai arsera si animale precumu: vaci, porci, si oi, ba ce e mai dorerosu la unulu dintre nenorociti 'i arse si o féta de vreo 18 ani. Ea adeca voindu se scóta vestminte din casa — care erá dejá in flacara, deodata cadiù acoperisiulu cu podulu casei preste dens'a si astfeliu 'si aflà finitulu vietiei; nenorocire pentru intrég'a comuna a fostu perderea bisericei, care inca nu scapà de acésta sórte crudela. Comun'a e mai multu seraca de catu avuta, si abiá in vreo 2 ani locuitorii 'si edificara o biserica fórte frumósa, bá póte cea mai frumósa in „valea Hatiegului" si abiá acuma gatandu-o, trebuira sei véda apunerea in modu atatu de amaru, lasandule de trista suvenire numai paretii cari erau de pétra. Caus'a aprinderei se ascrie unei femei, carea facundu de mancare in caminu din neobservare-i trebui se fia asia de dorerosu pedepsita.

In dilele trecute cetisem in „Hunyad" ca comunele Racasdi'a lenga Uniadór'a si Rapoltu inca fura victim'a focului, dér' aci caus'a aprinderei se ascrisese copiiloru cari s'au jocatu cu aprindióre. Aci nu potu a nu atrage atentiunea fratiloru colegi carora le este concredituta fraged'a generatiune, rogandui cá in conversatiuni cu scolarii si cu deosebire in conversatiunile si practisarea jocuriloru, sei · faca atenti la jocurile periculóse si urmarile loru. Astfeliu suntu: jocul cu aprindióre, cu arme, in pulbere etc. cari precatu suntu de placute prunciloru, pre atatu si de daunóse. Ca-ci déca noi suntemu chiamati dela provedintia a inavutí si cultivá spiritulu pruncului, atunci totu asia de obligati suntemu alu pazí si de aceea ce póte se-i aduca lui si parintiloru lui daune materiale. —

P e t r u C i a c h i, invetiatoriu diriginte.

Ajutoria pentru raniti.

Clusiu, 18 Augustu n. Spre ajutorirea vulneratiloru din armat'a romana au incursu la subscris'a pana astadi:

1. I n b a n i dela domnii si dómnele: Gavrila Iliesiu 10 fl., Ananie Trombitiasiu 10 fl., dn'a Iulian'a Francu 10 fl., dn'a Caterin'a Filipescu 10 fl., Dr. Gregoriu Silasi 8 fl., Alesandru Glodeanu 5 fl., Rudolf Fogarasi 5 fl., Alesandru Lazaru 5 fl., Vasiliu Rosiescu 5 fl., Basilîu Almasianu 5 fl., Alexiu Poppu 5 fl., George Domsia 5 fl., Ladislau Vajda 5 fl., Stefanu Todoru 6 fl. in argintu, dn'a An'a Germanu 5 fl., dn'a Lazaru Baldi 5 fl., dn'a Iosefin'a Macedonfi 5 fl., dn'a Carolin'a Zelenka 1 galbinu, dsiór'a Emm'a Popu 4 fl. in argintu, Victoru Piposiu 3 fl., Unu veru a lui Papiu Ilarianu 3 fl., Nicolae Popu 2 fl., George Ioanovici 2 fl., Dr. Aureliu Isacu 2 fl., Gavrila Manu 2 fl., dsiór'a Veronic'a Vajda 2 fl., dn'a Susan'a Lemenyi 2 fl., Ioanu Russu 2 fl., Orecine 2 fl., Unu popa 2 fl., Unu advocatu 1 fl., Unu evreu 1 fl., Unu honvéd 1 fl., Chiriacu Bacila 1 fl.

Sum'a totala: **141 fl. si 1 galbinu.**

2. I n n a t u r a l i i: Mari'a Turcu 2 chilograme scama, Elen'a Piposiu 50 grame scama, Teres'a Baldi 35 gr. scama, Rosali'a Ratiu 30 gr. scama, Rosali'a Papu 29 gr. scama, Ioan'a Horgosiu 10 gr. scama, Rosali'a Ratiu 6 metre 22 centimetre fasia, Mari'a Illiesiu 62 metre 20 centim. fasia.

Din sum'a baniloru de mai susu se acoperira spesele pentru tiparituri si espeditiune cu 12 fl. 76 cr., ér' cu restulu de 128 fl. 24 cr. se cumperara **260 franci.** Acesti'a dimpreuna cu galbinulu din lista si cu naturaliale susuinsîrate se espedara astadi domnului presiedinte alu societatii „Crucea rosie" din Romani'a principelui D i m. G h i c a.

M a r i'a I l l i e s i u.

Nr. 2555—1877. 1—3

ESCRIERE DE CONCURSU.

Pentru 1 stipendiu de 84 fl. v. a. usuatu de juristulu in anulu alu IV-lea Laurianu Negrea, pentru 2 stipendia de cate 63 fl. v. a. si pentru 1 stipendiu de 60 fl. v. a. usuate de juristulu absolutu Iuliu Munteanu, de ascultatoriulu de filosofia Vasilie Rogneanu si de gimnasistulu Aureliu Florianu, tóte din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeonu Romantiai, parte devenite curatu vacante, parte dechiarate cá atari pentru nelegitimarea pe tempulu prefiptu, despre progressulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu; prin acésta pana in **15 Septembre a. c.** se escrie concursu.

La stipendiele preatinse potu concurge:

1. Numai acei tineri studenti pauperi, cari sunt nascuti in marele principatu alu Transilvaniei.

2. Cari au din studie calculu de Eminentia si portare morale buna.

3. Afora de ascultatorii de medicina si jura, si acei'a cari se voru aplicá la scientiele reali, precumu: technica, montanistica si silvanistica.

4. Dintre concurenti voru avé preferintia „ceteris paribus" cei de origine nobili si consangeni piului fundatoriu.

5. Dela concurenti se cere, cá testimoniele scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se se dé in origine ori in copia autenticata, se produca carte de botezu, ér' atestatele de paupertate se fie provediute cu subscrierea antistiei comunali si a parochului respectivu, si intarite cu sigilulu comunalu si alu parochului, precumu si cu subscrierea oficiului politicu de cercu, ér' in cetati si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene si opidane. — Cererile concursuali astfeliu adjustate se le substérna pana in terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu B l a s i u din siedinti'a consistoriale tienuta la 11 Augustu 1877.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2555—1877. 1—3

ESCRIERE DE CONCURSU.

Pentru 1 stipendiu de 120 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Efraimu Iosifu Clain de Muntbiulu, usuatu de gimnasiastulu Ladislau Popu, pentru nesubsternerea testimonieloru recerute la ordinariatulu metropolitanu pre terminulu prefiptu, dechiaratu de vacante; prin acésta se escrie concursu pana in **15 Septembre a. c.** st. n.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie class'a generale I cu eminentia si portare morale buna si cari frecuentéza institutele de invetiamentu din Blasiu, dintre cari consangenii piului fundatore „ceteris paribus" voru avé preferintia.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice, atestate de botezu si paupertate pre terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu B l a s i u din siedinti'a consistoriale tienuta la 11 Augustu 1877.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2555—1877. 1—3

ESCRIERE DE CONCURSU.

Pentru unu stipendiu de 100 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Ladislau de Torday, fostulu directore de oficiu protocolariu la r. cancelaria de curte transilvana, prin acést'a se escrie concursu pana in **15 Septembre a. c.** st. n.

Competitorii la acestu stipendiu fundatiunale de 100 fl. v. a. in intielesulu literiloru fundatiunali au a documentá:

a) ca sunt in categori'a studentiloru, prin urmare ca frecuentéza ver-una scóla reale, gimnasiale, academica séu universitate in provincia, cá ascultatori ordinari;

b) ca sunt nascuti in Transilvani'a, de nationalitate romani si lipsiti de midiulóce de intretienere; si

c) ca au moralitate buna, si in studie preste totu progressu eminente.

Cererile concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu si paupertate se voru substerne pre terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu B l a s i u din siedinti'a consistoriale tienuta in 11 Augustu 1877.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. do Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2555—1877. 1—3

ESCRIERE DE CONCURSU.

Pentru unu stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioanu Bobbu, usuatu de gimnasistulu Petru Suciu, pentru nesubsternerea testimoniului despre progressulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu, dechiaratu de vacante, prin acést'a se escrie concursu pana in **15 Septembre a. c.** st. n.

La acestu stipendiu potu concurge tineri studenti de natiunalitate romana gr.cath. nascuti in Transilvani'a, cari au calcule de eminentia in studie, si portare morale buna.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu si paupertate pre terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu B l a s i u din siedinti'a consistoriale tienuta in 11 Augustu 1877.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2555—1877. 1—3

ESCRIERE DE CONCURSU.

Pentru 3 stipendie de cate 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaida de Sóos-Mező, usuate de juristii Emiliu Vaida si Ioanu Barbulu, si de gimnasistulu Danila Hossu, pentru nesubsternerea testimonieloru scol. despre progressulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu, dechiarate de vacante, prin acést'a se escrie concursu pana in **15 Septembre a. c.** st. n.

La aceste stipendie potu concurge tineri studenti de natiunalitate romani, nascuti in Transilvani'a, cari se afla in necsu familiaru s'au sunt consangeni de ai piului fundatore ori a soçiei sale nascuta Foliovicin, si au din studie calculi de eminentia si portare morale buna.

Concurentii la aceste stipendie au de a tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu si paupertate, precumu si despre necsulu familiare, in care se afla cu fundatorele, pre tempulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu B l a s i u din siedinti'a consistoriale tienuta in 11 Augustu 1877.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Pentru maiestrii lemnari.

Se escrie concursu la **licitatiunea publica**, care se va tiené la **26 Augustu 1877** c. n. (14 Aug. c. v.) pentru redicarea de doua edificia scolari din materialu de lemne si anumitu: in Siáulia de Campia (Mező-Sály) la 10 óre antemerid., éra in G r e b e n i s i u l u de C. (M. Gerebenes) la 3 óre postmerid. — Licitatiunea va fi minuenda, éra sum'a de eschiamare 1200 fl. v. a. pentru scól'a din Siauli'a si 1000 fl. v. a. pentru cea din Grebenisiu. Vadiulu ce se va depune va fi 10% din sum'a de eschiamare. — Planurile precumu si conditiunile de licitatiune se potu vedé si pana atunci la subscrisulu in Sacalulu de Campia.

S a c a l u, in 4 Aug. 1877.

In cointielegere cu comitetele scolastice respective:

Basiliu Crisianu,
v.-protop. gr.-cath. alu Pogacelei.

3—3

Unu inspectoru

versatu in afaceri de assecurare si cu cunoscintie de persóne se cauta din partea **bancei gen. de assecuratiune mut. „TRANSILVANI'A"** in Sibiiu.

Tineri, cari dorescu se imbraçiosieze carier'a acést'a asemenea se primescu.

Oferte sunt a se adressá la directiunea numitului institutu. 1—2

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 21 Augustu st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.25	Oblig. rurali ungare .	74.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.85	„ „ Banat-Timis.	74.50
Losurile din 1860 .	112.—	„ „ transilvane.	74.—
Actiunile bancei nation.	821.—	„ „ croato-slav.	—.—
„ instit. de creditu	176.60	Argintulu in marfuri .	105.85
Londr'a, 3 luni . .	121.10	Galbini imperatesci .	5.73½
		Napoleond'ori . . .	9.70
		Marci 100 imp. germ. .	59.35

Redactoru respundietoriu si editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.